

Mededelingenkrant

De Vergulde Swaen

Jaargang 7 - nummer 1 (026) Maart 2010

Verleden dat herleeft, is altijd toekomst...

Oudheidkamer "De Vergulde Swaen" - Rotterdamseweg 53-55 - Tel. 078-6125681 - www.swaen.org
Tevens secretariaat van de Historische Vereniging Zwijndrecht

De Vergulde Swaen verwemt vrijwilligers

Wat is een vereniging zonder vrijwilligers? Niets toch? En daarom heeft het bestuur van De Vergulde Swaen op 15 januari al die mensen die bijna dag in dag uit klaar staan om De Vergulde Swaen draaiende te houden verwend met een heerlijk en uitgebreid Chinees-Indisch buffet.

Dit keer waren de rollen omgekeerd: de vrijwilligers werden bediend door het bestuur. Voorzitter Piet van Rietschoten bedankte in zijn toespraak de vrijwilligers voor hun inzet in het afgelopen jaar en daarbij werden twee van hen extra in het zonnetje gezet. Carla de Kok en Aria Dorsman kregen voor al hun werk de prachtige "Vergulde Swaen" opgespeld. Een erespeld die dik en dik verdiend is...

Carla de Kok en (onder) Aria Dorsman

Uitnodiging ledenvergadering, woensdag 24 maart 2010

Het bestuur van de Historische Vereniging Zwijndrecht nodigt de leden uit om de jaarvergadering op woensdag 24 maart 2010 bij te wonen. Deze vergadering zal worden gehouden in de bovenzaal van ons museum De Vergulde Swaen, Rotterdamseweg 53-55, Zwijndrecht.

De agenda voor deze avond is als volgt:

1. Opening.
2. Verslag ledenvergadering van 25 maart 2009.
3. Jaarverslag secretaris.
4. Jaarverslag penningmeester.
5. Verslag kascontrolecommissie en benoeming nieuw lid.
6. Begroting 2010.
7. Bestuursverkiezing:
 - Aftredend Klazien Odekerken; Klazien is herkiesbaar.
 - Voorstel nieuw bestuurslid: Jan van Dalen.
Tegenkandidaten kunnen, conform art. 12 lid b van de statuten, worden ingediend vóór de vergadering.
8. Programma 2010.
9. Rondvraag.
10. Pauze.

Na de pauze?!?!

De notulen van de ALV 2009 zijn elders in deze uitgave opgenomen. De vergadering begint om 20.00 uur. U bent van harte welkom.

Nieuwe expositie

Mei 1940-1945, en toen was de oorlog voorbij...

Dit jaar, 2010, herdenken we dat 70 jaar geleden, Nederland werd bezet door de Duitsers, het begin van een donkere periode in de Nederlandse historie. In het kader daarvan is er een expositie in "De Vergulde Swaen", met als titel "Mei 1940-1945, en toen was de oorlog voorbij"...

Deze tentoonstelling loopt tot 30 mei 2010.

Meer informatie over de tentoonstelling op pagina 6 van deze uitgave.

EHBO-cursus voor vrijwilligers Vergulde Swaen

Vorig jaar volgden vier van onze vrijwilligers de korte EHBO-cursus. Eind augustus volgde een tweede oproep. Nu volgden zes deelnemers, met veel plezier, de cursus in het leslokaal van Het Rode Kruis in de Kapitein Rietbergenflat.

Op de dinsdagavonden van 27 oktober en 3 november, van 19.30 tot 22.00 uur, werd door dhr. Westdijk ingegaan op hoe te handelen bij ongevallen. Het verlenen van eerste hulp, aanleggen van verbanden, reanimeren, werken met het AED apparaat (defibrilleren); alles kwam aan bod en werd uitgebreid gedemonstreerd. Vervolgens kregen de cursisten volop gelegenheid om zelf te oefenen. Uiteraard bracht de een het er beter af dan de ander, maar je leert veel van "zelf doen" en "zien doen".

Als je na afloop het certificaat van deelname ontvangt, wil dat geenszins zeggen dat je volleerd hulpverlener bent, maar door de opgedane kennis kun je wel zelfverzekerder optreden in geval van nood.

Vooraf ouderen lopen in De Vergulde Swaen, met z'n vele open afstapjes en trappen, risico om te vallen. Het is prettig als je dan, het liefst samen met je medevrijwilliger, weet wat je te doen staat en je elkaar kunt steunen en aanvullen.

Schroom daarom niet om je bij een volgende mogelijkheid in te schrijven voor deze leerzame en leuke cursus.

Mocht je de EHBO koffer in De Vergulde Swaen nodig hebben, hij hangt in de keuken, vanuit de deuropening kijk je er tegenaan.

Nieuwe lezingen in de Oudheidkamer

Oorlogsverhalen door José de Man

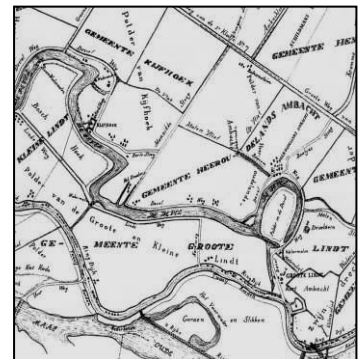
Op woensdag 28 april 2010 houdt José de Man-van Dalen twee lezingen in oudheidkamer van De Vergulde Swaen. Onderwerp zijn oorlogsverhalen, destijds opgetekend door haar moeder. Een jaar geleden, bij de Wintervoorlees-avonden in de stijlkamer van De Vergulde Swaen, maakten we via José al kennis met deze spannende dagboekverhalen.

Omdat er erg veel belangstelling voor is en de stijlkamer slechts aan een beperkt gezelschap plaats biedt, werd het idee geopperd om het dit seizoen te herhalen als lezing, zodat aan een grotere groep de gelegenheid kan worden geboden om van deze boeiende verhalen te genieten.

Kijfhoek, een wandeling vanuit een mysterieus verleden tot nu. Door Ko Barendrecht

Op woensdag 17 maart 2010 houdt Ko Barendrecht twee lezingen in oudheidkamer van De Vergulde Swaen. Onderwerp van de lezingen is Kijfhoek. Ooit, ver terug in de tijd was dit vrij kleine, geïsoleerde gebied een zelfstandige gemeente met eigen schout en schepenen en telde zo'n 10 huizen en 85 inwoners. Ko Barendrecht is een boeiend verteller en hij neemt u mee terug in de geschiedenis. Ook het Kijfhoekkerkje en het voormalige klooster Eemstein komen in deze lezing aan bod.

De lezingen vinden plaats in de oudheidkamer van De Vergulde Swaen aan de Rotterdamseweg 53-55 om half drie 's middags en half acht 's avonds.

Belangstellenden wordt nadrukkelijk geadviseerd om vooraf te reserveren tijdens openingsuren van De Vergulde Swaen, op woensdag en zaterdag van 10 tot 16 uur, op zondag van 14 tot 17 uur, via telefoonnr. (078) 6125681 of aan de balie. (vooral NIET mailen of via het inspreken van het antwoordapparaat). Leden van de Historische Vereniging hebben vrije toegang, niet-leden betalen € 1.50.

Verslag van de jaarlijkse ledenvergadering van de Historische Vereniging Zwijndrecht

Woensdag 25 maart 2009

Aantal aanwezigen: 39

Voorzitter, P.A. van Rietschoten opent de vergadering en heet iedereen hartelijk welkom. Dankzij de inzet van vele vrijwilligers kon er ook dit jaar weer veel gebeuren. Enkele bijzonderheden worden genoemd.

1. De vuilniswagen is weer terug in Zwijndrecht. We hopen hem een mooie plaats te kunnen geven.

2. Het tegeltableau van de oude scheepswerf konden we in ons bezit krijgen, dankzij een aantal sponsors, te weten de Gemeente Zwijndrecht en het Prins Bernhardfonds.

3. Het afgelopen jaar is de afdeling genealogie door onze technische dienst opgeknapt. Met de aanschaf van een nieuw computersysteem en enthousiaste vrijwilligers komt deze afdeling weer onder de aandacht.

4. Diverse leden van onze vereniging werkten mee aan de totstandkoming van de cultuurhistorische atlas van het Eiland van Dordrecht en IJsselmonde. Ook is gewerkt aan het inventariseren van historische objecten in de Gemeente Zwijndrecht.

De voorzitter staat ook stil bij hen die ons ontvielen en wenst de nabestaanden sterkte toe.

Swindregt Were

Van de meeste jaargangen van Swindregt Were is nog een aantal exemplaren beschikbaar. Heeft u interesse? Neem dan contact op met de secretaris, Clement Blacquièrre, tel. 078-6122294.

Vervolg Verslag Ledenvergadering

Het jaarverslag van de secretaris en het jaaroverzicht worden na een opmerking goedgekeurd. Opmerking: De heer Van Gulp inventariseert objecten en niet de bibliotheek.

Het jaarverslag van de penningmeester wordt besproken en goedgekeurd.

Het verslag van de kascontrolecommissie wordt gelezen door de heer Rietveld.

We leven mee met de heer A. Schenkel, lid van de kascontrolecommissie, die enkele dagen na de kascontrole met ernstige hartklachten in het ziekenhuis moest worden opgenomen.

Als nieuwe leden in de kascontrolecommissie worden, vanwege het aftreden van mevr. Rietveld en vanwege ziekte van de heer Schenkel, benoemd de heren W.H. Heeres en W.T. Los.

De penningmeester geeft een toelichting op de begroting van 2009.

Het bestuur ziet geen aanleiding om de contributie te verhogen.

De penningmeester, de heer Boot, treedt af als penningmeester, maar blijft bestuurslid.

Hij bedankt de voorzitter voor de goede samenwerking.

Bestuursverkiezingen. Aftredend en herkiesbaar zijn mevr. Boshuizen en de heer Blacquièrre. De vergadering gaat akkoord met hun herbenoeming.

De heer Groeneveld is eveneens aftredend, maar niet herkiesbaar, wel zal hij alle activiteiten buiten de bestuursfunctie blijven verrichten. De voorzitter bedankt hem hiervoor.

Als nieuwe bestuursleden worden benoemd:

de heer A. Schenkel, die de functie van penningmeester op zich neemt, en de heer P. de Klerk, als algemeen bestuurslid.

Beide heren stellen zich voor.

De voorzitter wenst de nieuwe leden succes in hun nieuwe functie.

De voorzitter vraagt aandacht voor de archeologie-afdeling. Hiervoor worden enthousiaste leden gezocht.

In de rondvraag komen de volgende punten aan de orde:

- Marktkraam op Koninginnedag.
- Lezing van Maarten van Rossum in de Zwijndrechtse bibliotheek.
- Vraag naar betere aankondigingen van activiteiten in het museum voor mensen woonachtig buiten Zwijndrecht.
- Er wordt aandacht gevraagd voor de aanschaf van een defibrillator en het opleiden van vrijwilligers voor het gebruik hiervan.
- Een vraag naar het gebruik van de gelagkamer en het tentoonstellen van foto's wordt beantwoord.
- Is het versturen via e-mail van de Mededelingenkrant een optie voor besparing van porto-kosten?

De heer De Krey bedankt namens de vrijwilligers het bestuur voor de goede samenwerking.

Na de pauze heeft de voorzitter een interessante lezing over de economische ontwikkeling van Zwijndrecht in de laatste 600 jaar. Tot slot bedankt de voorzitter de aanwezigen voor hun komst en sluit hij de vergadering.

*Secretaris C. J. Blacquièrre,
Dagtekening: Zwijndrecht, april 2009.*

Jaaroverzicht 2009

Vervolg Jaaroverzicht 2009

De blauwe envelop van de belastingdienst herinnert mij eraan dat er moet worden nagedacht over het voorgaande jaar.

Hoe is het in 2009 met onze vereniging gegaan? De afzender van de envelop vraagt na het proces van nadenken om meer of minder geld over jouw activiteiten. Hoeveel anders is dat bij ons. Na een jaar activiteiten in De Swaen staat er niet iemand klaar om zijn hand op te houden, maar om je een hand te geven. Bedankt jullie allemaal, vrijwilligers!

Dankzij de inzet van velen mochten we weer terugzien op een boeiend jaar, dat wij begin dit jaar mochten afsluiten met een gezellig samenzijn.

In dit jaar zijn verjaardagen en jubilea gevierd, maar ook moesten we afscheid nemen van geliefden: Joop Kamerman en Fred Dorsman.

In het begin van dit jaar waren traditiegetrouw de wintervoorleesavonden rondom de "haard", steeds goed bezet. Ook voor de lezingen was veel interesse: de twee lezingen van Ko Barendrecht op 4 februari 2009 moesten nog een keer worden herhaald op 2 mei 2010 over het onderwerp Heer Oudeland. Het is goed en ook onze taak om het verleden onder de aandacht te blijven brengen.

De ook vorig jaar genoemde activiteiten rondom de aandacht voor het verleden hebben een vervolg gehad. Het inventariseren van historische projecten op het Eiland IJsselmonde is afgerond door middel van een prachtige cultuur-historische atlas.

Deze is bedoeld om aan te geven waar zich belangrijke objecten bevinden; dit ten behoeve van gemeenten en projectontwikkelaars om deze te blijven ontzien.

Kees van der Leer heeft hiervoor veel werk verricht.

Het boekje dat door andere vrijwilligers is samengesteld over Zwijndrechtse monumenten is in de gemeenteraadsvergadering van 16 juli 2009 overhandigd.

Met als resultaat dat de in beide boeken genoemde scheepswerf Van der Pol uit 1907 behouden zal blijven (gemeenteraadsvergadering d.d. 1 december 2009).

Het afgelopen jaar hebben we twee prachtige exposities gehad: de expositie over de Zwijndrechtse Gemeentehuizen is op 27 maart 2009 door burgemeester Scholten geopend. Deze expositie is in samenwerking met de gemeente Zwijndrecht uitgevoerd.

In oktober is de expositie geopend "Oude poppen, kunstig kant", die een indruk gaf van de collectie van de heer en mevrouw Oosterom, vrijwilligers van onze vereniging. Deze tentoonstelling heeft tot 10 januari van dit jaar gelopen en is door veel mensen bezocht.

Mevrouw Oosterom heeft over dit onderwerp op 16 december een lezing gehouden (zie verslag op pagina 5).

In het museum zelf wordt ook druk gewerkt. Een heel omvangrijk werk is het inventariseren van alle voorwerpen in ons museum. Iedere woensdagmiddag zijn onder leiding van de heer B. van Gorp vier mensen bezig met dit karwei.

Van alle objecten wordt een beschrijving en een foto gemaakt met de bedoeling dit in een computerprogramma in te voeren. Voor deze werkzaamheden zoeken we nog enthousiaste vrijwilligers.

Willem van Veelen verzorgt de omschrijving van de foto's op de manier zoals hij die ook met de collectie van mevr. Van Dam heeft gedaan.

Alle foto's komen in albums, zodat die weer op een prettige manier kunnen worden ingezien.

Naar aanleiding van een oproep tijdens de vrijwilligersbijeenkomst eind 2008, heeft een aantal vrijwilligers zich opgegeven voor de cursus EHBO. Zij hebben deze cursus het afgelopen jaar gevolgd en inmiddels afgerond met een diploma.

Dit is een belangrijk aspect voor onze vrijwilligersorganisatie.

In dit jaaroverzicht is veel genoemd, maar ook niet genoemd. Wat denkt u van alle vergaderingen, van alle bijeenkomsten, van alle koffie die geschonken is, van alle timmerwerk dat gedaan is, van de mensen die steeds weer aanwezig zijn tijdens de openingstijden van ons museum.

De blauwe envelop heeft me herinnerd aan een kostbaar jaar 2009.

Zwijndrecht, februari 2010, de secretaris C. J. Blacquièrè

Zwijndrechtse Wetenswaardigheden

In de winkel van ons museum zijn diverse boeken te koop. In het bijzonder vragen we aandacht voor Zwijndrechtse Wetenswaardigheden deel II. Van dit boek is nog een beperkt aantal aanwezig.

Van deel III hebben we nog voldoende exemplaren in voorraad. De prijs van deel II is € 15,- en de prijs van deel III is € 20,-.

Contributie 2010

Bij deze Mededelingenkrant treft u een acceptgiro aan. Hiermee kunt u de contributie voor de HVZ over 2010 voldoen. Het gironummer van de vereniging is 136481.

Het bestuur is u voor een betaling op korte termijn zeer erkentelijk. Bram Schenkel, penningmeester, tel. 078 6124765.

Iets voor u?

Lid redactiecommissie...

U hoeft geen Harry Mulisch, Maarten 't Hart of Jan Siebelink te zijn. Maar als u wat gevoel voor taal hebt en u kunt overweg met pen en papier, tekstverwerker of computer, dan is redactielid van De Mededelingenkrant wellicht iets voor u. Het bestuur van de Historische Vereniging zoekt enthousiastelingen voor de redactie van de krant. Interesse? Neem contact op met Pieter de Klerk, tel. 078-6122452 of mail naar pieter@carladeklerk.nl. Gewoon doen.

Gastvrouw of gastheer zijn...

Zegt u: "redactielid, dat is niets voor mij", dan is het misschien leuk om als vrijwilliger dienst te doen in De Vergulde Swaen. Tijdens de openingstijden bent u gastvrouw of gastheer. Wilt u hierover meer weten, bel dan Daan Groeneveld, tel. 078-6452577. Of kom gewoon eens langs.

Genealogie

Nieuwsgierig naar je voorouders? Mensen zijn nieuwsgierig naar hun achtergrond. Wie zijn mijn voorouders? Waar woonden zij? Wat deden ze voor werk? Een studie van ons voorgeslacht geeft voldoening en biedt inzicht in historische verhoudingen. Sinds 1811, toen Napoleon Bonaparte de Code Napoléon invoerde, werd iedereen die nog geen achternaam had, gedwongen er een te kiezen. Nog steeds is de Burgerlijke Stand een belangrijke gegevensbron. En de grootste website waarmee u daarin gratis kunt zoeken is www.genlias.nl.

En komt u er zelf niet uit, kom dan eens langs in De Vergulde Swaen. De werkgroep genealogie kan u beslist verder helpen. Elke derde dinsdagavond van de maand is deze werkgroep vanaf 19.00 uur aanwezig in het museum.

Wintervoorleesavonden groot succes

Bij de Wintervoorleesavonden op de woensdag blijft geen stoel onbezet.

Vanaf 20 januari tot 10 maart vertellen een achttal gastlezers hun verhalen of lezen voor uit eigen of andermans werk.

De eerste avond was het José de Man-van Dalen, die het spits afbeet met de jeugdverhalen van haar moeder. Gelukkig liggen er, ook voor de toekomst, nog genoeg verhalen op de plank.

De tweede avond, door Sophia van den Dobbelsesteen, stond in het teken van afscheid. Ze selecteerde prachtige verhalen voor ons, waarin verdriet een positief ervaren werd.

Henk Bosch haalde helden van stal: Piet Hein, Jan van Schaffelaar, Balthasar Gerards, de heilige Bonifatius. We kennen de geschiedenis, maar nu kwamen ook de achtergronden aan bod. Gelukkig ontbraken ook de door Henk zelf geschreven humoristische verhalen niet op deze avond. De overige woensdagavonden zullen worden verzorgd door

Ronald Roël, notaris Wery, wethouder Arie Dost, Hans Kooiman en op 10 maart is ds. Piet Taselaar de hekkensluiter.

Om meer mensen in de gelegenheid te stellen een avond bij te wonen, wordt voor de laatste Wintervoorleesavond uitgeweken naar de gelagkamer.

Hennie de Bakker zal voor de muzikale omlijsting zorg dragen, waarmee deze laatste avond traditiegetrouw wordt afgesloten.

Mocht u de laatste avond nog bij willen wonen dan is reserveren gewenst.

Dat kan tijdens de openingstijden van het museum: woensdag en zaterdag van 10.00-16.00 uur en op zondag van 14.00-17.00 uur. Tel: 078-6125681

Lezing oude poppen en antiek kant

In het kader van de expositie oude poppen en antiek kant, heeft mw. Miep Oosterom op 16 december een lezing gehouden over haar geliefde hobby. Wie dacht dat poppen een exclusieve hobby is voor dames, vergist zich. Onder de ruim 20 belangstellenden bevonden zich ook twee heren.

Clement Blacquièr opende de middag met de vraag of iemand wist wanneer voor het eerst over poppen werd gesproken. Welnu, dat was ruim 5000 jaar geleden. In het bijbelboek Genesis komt het woord terafim voor en een terafim is niets anders dan een pop. Ruim 2000 jaar geleden, zo vertelde Miep, speelden de kinderen al met kleipoppen. In de Middeleeuwen speelden zowel meisjes als jongens met poppen. In het midden van de vorige eeuw nam de pop een belangrijke plaats in in de harmonieuze opvoeding van het kind. De moederlijke gevoelens van de meisjes werden bevorderd door het naspelen van levensechte situaties, bijvoorbeeld door de pop te

wassen en aan te kleden. Ook werd door middel van poppenkast en marionetten de fantasie bij kinderen ontwikkeld. Was het maken van poppen eerst een ambachtelijke aangelegenheid, met gebruik van natuurlijke materialen, bijvoorbeeld porselein, na 1850 ontstond evenwel de poppenindustrie. Er was toen ook al sprake van kinderarbeid. Arme kinderen werkten in de poppenindustrie om poppen te maken voor rijke leeftijdgenootjes. De poppen werden meer en meer industrieel vervaardigd met gebruikmaking van nieuwe materialen als rubber en elastiek. De mode-industrie gebruikte poppen ook om de laatste modecollecties te laten zien. Zo fungeerden de poppen als mannequin, aangekleed volgens de laatste Parijse mode. Tegenwoordig zijn alle poppen gemaakt van kunststof. De laatste ontwikkeling in poppenland is de voor iedereen bekende Barbiepop. Het ambachtelijke is helaas verdwenen, maar de liefde voor poppen is blijven bestaan. Het was deze middag genieten van de enthousiasme wijze waarop Miep Oosterom en haar echtgenoot Ad over hun hobby wisten te vertellen. Miep en Ad: bedankt.

De expositie trok veel bezoekers

Ruim 600 bezoekers hebben de afgelopen maanden de poppenexpositie bezocht. Gezien de reacties was iedereen onder de indruk van, je mag wel zeggen, het levenswerk van Miep en haar echtgenoot Ad.

Nieuwe expositie

Mei 1940-1945, en toen was de oorlog voorbij...

Centraal staan, gedurende de gehele expositie, de zes gefusilleerde verzetsmensen uit Zwijndrecht, Nico Rijsdijk, Jan Vrolijk, Frits Vogel, Gerrit de Waard, Gerrit Kögeler en Tjepco Nawijn.

Op de expositie vindt u een korte beschrijving van hun daden tijdens de oorlogstijd.

Daarnaast worden twee aparte periodes in de oorlogsjaren uitgelicht.

De opening, op 26 februari werd, verricht door de heer W.J. Kögeler, broer van de omgekomen verzetsman Gerrit Kögeler.

Rechts, één van de vele unieke foto's die tijdens de tentoonstelling te zien zullen zijn.

Deel I - Tot medio april is de expositie gewijd aan een overzicht van Zwijndrecht vanaf de mobilisatie in 1939 tot ongeveer 1943/1944. Dit overzicht vindt u vooral terug in de vorm van foto's en documenten. Hierdoor krijgt u een goed beeld van Zwijndrecht gedurende de bezetting en oorlogstijd.

Deel II - Vanaf half april zal dit overzicht worden vervangen en komt het accent van de expositie te liggen op het laatste oorlogsjaar. Met uiteraard als belangrijkste gebeurtenis de bevrijding in mei 1945. Gedurende de gehele expositie zijn er nog twee vaste onderdelen, te weten: het inleveren van radio's en het vorderen van fietsen. Ook hierbij wordt gebruik gemaakt van kopieën van documenten.

Deze expositie is een weerspiegeling van een roerige en duistere tijd in Zwijndrecht, een tijd vol van emoties, die voor sommigen onder ons nog na-echoët in 2010.

Beslist de moeite waard om te bezoeken en te gedenken.

Colofon

"De Vergulde Swaen Mededelingenkrant" is een uitgave van, voor en door leden van de Historische Vereniging en vrijwilligers die zich inzetten voor de Oudheidkamer. Verschijnt minstens 4x per jaar. Overname van tekst en beeld is alleen toegestaan met bronvermelding. Aan de publicaties in deze krant kunnen geen rechten worden ontleend.

Aan deze uitgave werkten mee:

Klazien Odekerken, Clement Blacquièrè, Jan van Dalen, Pieter de Klerk en Kees Popijus.

ISSN: 1571 – 9766. Oplage: 660 exemplaren. Kopij inleveren voor de volgende uitgave: voor 15 maart 2010

Redactieadres: Rotterdamseweg 55, 3332 AC Zwijndrecht of via e-mail: verguldeswaen@telfort.nl. De "Vergulde Swaen" is geopend elke woensdag en zaterdag van 10.00 tot 16.00 uur en 's zondagsmiddags van 14.00 tot 17.00 uur. Informatie en reserveringen: Telefoon 078-6125681

www.swaen.org